

Informācija par dokumenta
parakstīšanas datumu un numuru

SŪDZĪBA

Par Valsts vides dienesta faktisko rīcību, neizskatot Limbažu novada pašvaldības 2025.gada 20. oktobra un likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta otrās daļas 1. punktā noteiktajā kārtībā iesniegto sūdzību likumā noteiktajā kārtībā

Limbažu novada pašvaldība, pamatojoties uz likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta otrās daļas 2. punktu un Administratīvā procesa likuma 91. pantu, iesniedz sūdzību par Valsts vides dienesta faktisko rīcību, likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajā kārtībā neizskatot Limbažu novada pašvaldības 2025. gada 20. oktobra iesniegumu saistībā ar pārkāpumiem ietekmes uz vidi novērtējuma procesā vēja elektrostaciju parka “Limbaži” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošanai Limbažu novada Salacgrīvas un Viļķenes pagastā.

[1] Limbažu novada pašvaldība, pamatojoties uz likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta otrās daļas 1. punktu, 2025. gada 20. oktobrī Vides pārraudzības valsts birojam, Valsts vides dienestam, Enerģētikas un vides aģentūrai, Klimata un enerģētikas ministrijai, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijai iesniedza sūdzību (2025. gada 20. oktobra vēstule Nr. 4.8.3/25/2256N, turpmāk arī – Sūdzība) saistībā ar pārkāpumiem ietekmes uz vidi novērtējuma procesā vēja elektrostaciju parka “Limbaži” un tā saistītās infrastruktūras (turpmāk arī – VES parks) projekta īstenošanai Limbažu novada Salacgrīvas un Viļķenes pagastā.

Limbažu novada pašvaldībā 2025. gada 29.oktobrī reģistrēta Valsts vides dienesta 2025. gada 28. oktobra vēstule Nr. 11.16/AP/9613/2025 (turpmāk arī – Vēstule), no kuras secināms, ka Limbažu novada pašvaldības Sūdzība esot izskatīta, atsevišķus apsvērumus cita starpā par to norādot arī Vēstulē.

2025. gada 27. oktobrī Enerģētikas un vides aģentūras tīmekļa vietnē www.eva.gov.lv ievietots Valsts vides dienests 2025. gada 24. oktobra atzinums Nr. 11.19/AP/9515/2025 (turpmāk arī – Atzinums) par vēja elektrostaciju parka “Limbaži” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošanas Limbažu novada Salacgrīvas un Viļķenes pagastos ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu, kas izdots likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20. panta pirmās daļas kārtībā.

Izvērtējot Valsts vides dienesta Vēstulē norādīto pamatojumu un apsvērumus, kopsakarā ar citiem faktiskajiem apstākļiem lietā, Limbažu novada pašvaldībai ir pamats uzskatīt, ka Sūdzība pēc būtības nemaz nebija izskatīta un lietā iesaistītās iestādes, dotajā gadījumā Valsts vides dienests, pat, ja pievērsušās Sūdzībā ietvertajiem iebildumiem, to bija veikušas sevišķi formāli, neiedziļinoties iebildumu būtībā un neizvērtējot pilnīgi, vispusīgi un objektīvi. Šādos apstākļos ne lēmumu, ne Atzinumu nevar uzskatīt par tiesisku un likumīgā procesuālā kārtībā pieņemtu.

Sūdzība faktiski nemaz nav izskatīta likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta otrās daļas 1. punktā minētajā kārtībā, kompetentajai institūcijai pieņemot šajā likumā noteiktu lēmumu.

Vēstule atbilstoši tās saturam un būtībai nav uzskatāma par likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajā kārtībā pieņemtu lēmumu.

[2] Par kompetento institūciju likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta otrās daļas 1. punktā minētās sūdzības izskatīšanai:

Limbažu novada pašvaldība Sūdzībā ietvēra iebildumus par likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta pirmās daļas 1. punktā reglamentēto kompetento institūciju, kurai šāda sūdzība būtu iesniedzama, taču no Vēstules neizriet apsvērumi, vai šie Limbažu novada pašvaldības iebildumi vispār vērtēti. Vēstulē nav norādīts pamatojums, kāpēc tieši Valsts vides dienests kā institūcija, kura faktiski izskatījusi Sūdzību un sagatavojusi Vēstuli, būtu kompetentā institūcija likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta pirmās daļas 1. punktā izpratnē, ievērojot, ka likums par kompetento institūciju atzīst Vides pārraudzības valsts biroju (sk. Sūdzībā norādītos apstākļus par neskaidro tiesisko situāciju saistībā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta pirmās daļas 1. punktā minēto kompetento iestādi).

Pastāvot šādiem apstākļiem Limbažu novada pašvaldībai objektīvi nav iespēju pārliecināties un pārbaudīt, kāds ir tiesiskais pamats un apsvērumi, kāpēc tieši Valsts vides dienests uzskatāms par kompetento institūciju likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta otrās daļas 1. punktā, un kura tiesību norma Valsts vides dienestam šādu kompetenci piešķir.

Pārējās institūcijas, kurām bija adresēta Sūdzība, atbildi nav sniegušas (izņemot Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas 24.10.2025. atbildes vēstule Nr. 1-13/5065 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”), līdz ar to arī šādos apstākļos Limbažu novada pašvaldībai no šīm institūcijām nav iespējams noskaidrot un pārliecināties par tiesisko pamatu un kompetenci tieši Valsts vides dienestam izskatīt likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta pirmās daļas 1. punktā iesniegtu sūdzību.

Limbažu novada pašvaldība uzskata, ka pamatojuma trūkums lēmumā šajā daļā uzskatāms par būtisku procesuālu trūkumu, kas ietekmē tā tiesiskumu, padarot to pretiesisku.

[3] Par Valsts vides dienesta rīcību, izskatot Limbažu novada domes Sūdzību attiecīgā termiņā:

Vēstulē norādīts, ka Valsts vides dienests Limbažu novada pašvaldības Sūdzībā ietvertos iebildumus vērtējis, izdodot Atzinumu. Limbažu novada pašvaldība Valsts vides dienestam un pārējām Sūdzībā norādītajām institūcijām Sūdzību nosūtīja 2025. gada 20. oktobrī, savukārt Atzinums sagatavots 2025. gada 24. oktobrī un 2025. gada 27. oktobrī ievietots Enerģētikas un vides aģentūras tīmekļa vietnē. Ievērojot šos apstākļus un, vadoties no Valsts vides dienesta Vēstulē norādītā, Valsts vides dienests Sūdzībā ietvertos iebildumus esot izvērtējis **četrus dienu laikā**.

Limbažu novada pašvaldība uzskata, ka saprātīgi nav iespējams četrus dienu laikā vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izskatīt Sūdzībā ietvertos iebildumus, pārbaudīt tajā norādītos apstākļus un lietā esošos pierādījumus. Sūdzībā ietvertie Limbažu novada pašvaldības iebildumi ir ne tikai apjomīgi, bet arī pietiekami komplicēti, kas prasa rūpīgu un izsvērtu apstākļu un ietekmes uz vidi novērtēšanas procesā sagatavoto dokumentu analīzi, ko objektīvi nav iespējams paveikt četrus dienu laikā, turklāt, minēto četrus dienu laikā vēl sagatavojot argumentus iebildumu noraidīšanai, kas, kā norāda Valsts vides dienests, esot iekļauti Atzinumā.

Minētā Valsts vides dienesta rīcība ticami ļauj uzskatīt, ka Valsts vides dienests Sūdzībā ietvertos iebildumus nav izvērtējis vispār, vai vērtējis sevišķi formāli, turklāt, pamatoti apšaubāms, vai tika izvērtēti pilnībā visi Sūdzībā ietvertie iebildumi. No Vēstulē ietvertā Limbažu novada pašvaldībai par to nav iespējams pārliecināties, ievērojot, ka Vēstule nesatur pamatojumu, konkrēti kuri iebildumi ņemti vērā un kuri nav ņemti vērā.

No likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta trešās daļas izriet, ka kompetentā institūcija, izskatot sūdzību, pieņem lēmumu par sūdzību un šādam lēmumam atbilstoši Administratīvā procesa likuma 67. panta otrās daļas 6. punktam jābūt pamatotam. Tā kā Vēstule pamatojumu par Limbažu novada pašvaldības celtajiem iebildumiem nesatur, turklāt, Vēstule pēc būtības nav uzskatāma par tiesību normā noteikto lēmumu.

[4] Par Atzinuma izdošanas nepieļaujamību likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta pirmās daļas 1. punktā minētās sūdzības izskatīšanas laikā:

No Vēstules konstatējams, ka Valsts vides dienests Atzinumu izdevis laikā, kamēr izskatīšanā bija likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta otrās daļas 1. punkta kārtībā iesniegta Limbažu novada pašvaldības sūdzība. Par to liecina fakts, ka Atzinums ir sagatavots 2025. gada 24. oktobrī, bet Vēstule sagatavota pēc Atzinuma sagatavošanas – 2025. gada 28. oktobrī.

Limbažu novada pašvaldība uzskata, ka likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” nepieļauj atzinuma izsniegšanu apstākļos, kamēr kompetentās institūcijas izskatīšanā ir likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta otrās daļas 1. punkta kārtībā iesniegta sūdzība un par to nav pieņemts lēmums pēc būtības.

Saskaņā ar Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta trešo daļu kompetentajai institūcijai, izskatot sūdzību, ir tiesības uzdot ierosinātajam vai izstrādātajam nodrošināt normatīvajos aktos noteiktās sabiedrības tiesības uz informāciju vai līdzdalību ietekmes uz vidi novērtējuma vai stratēģiskā novērtējuma procesā. **Jā ierosinātais vai izstrādātais nenem vērā kompetentās institūcijas viedokli, kompetentā institūcija, sagatavojot atzinumu**, izvērtē ierosinātāja vai izstrādātāja rīcību un, ja nepieciešams, atzinumā norāda ierosinātāja vai izstrādātāja pārkāpumus attiecībā uz sabiedrības līdzdalības nenodrošināšanu vai informācijas nesniegšanu.

Iztulkojot minēto tiesību normu, secināms, ka institūcija, izskatot pēc būtības tai iesniegto sūdzību, pieņem lēmumu, kurā norāda pamatojumu sūdzībā ietvertajiem iebildumiem, kā arī, izmantojot likumā piešķirtās tiesības – uzdod ierosinātajam vai izstrādātajam ietekmes uz vidi novērtējuma procesā nodrošināt tiesību aktos noteiktās tiesības un informāciju vai līdzdalību. **Tikai pēc šāda lēmuma pieņemšanas kompetentā institūcija tiesīga izdot atzinumu**, vienlaikus vadoties no tās lēmumā noteiktā par ierosinātajam vai izstrādātajam uzdotajām darbībām (ja tādas uzdotas) un to izpildes nodrošināšanu.

Limbažu novada pašvaldība uzskata, ka Valsts vides dienests, izdodot Atzinumu apstākļos, kamēr pēc būtības nebija izskatīta Sūdzība un pieņemts likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta trešajā daļā minētais lēmums, pārkāpusi šajā tiesību normā reglamentēto procesuālo kārtību VES parka ietekmes uz vidi novērtēšanas procesā.

Šādos apstākļos tieši Valsts vides dienests ar savu rīcību ir pārkāpis un ignorējis sabiedrības tiesības uz informāciju un līdzdalību, nenodrošinot iespēju sabiedrības iesaistei Sūdzībā ietverto iebildumu izvērtēšanā pēc būtības.

[5] Par Sūdzībā ietverto iebildumu izvērtēšanu un secinājumu norādīšanu Vēstulē:

Valsts vides dienests Vēstulē norāda: “Savu vērtējumu Dienests iekļāvis Atzinuma Nr. 11.19/AP/9515/2025 atbilstošajās nodaļās un konkrētu ietekmju griezumā izvirzījis nosacījumus atbilstoši Novērtējuma likuma 20. panta desmitajai daļai.”

Apskatot Atzinumu, Limbažu novada pašvaldība konstatē, ka tajā tieši nav iespējams identificēt, konkrēti kuri Sūdzībā norādītie iebildumi izvērtēti, ņemti vai nav ņemti vērā un kāds tam ir attiecīgs pamatojums. Valsts vides dienests Vēstulē norāda, ka savu vērtējumu ir iekļāvis Atzinuma atbilstošās nodaļās, taču Vēstulē konkrēti nav norādīts, tieši kurās Atzinuma nodaļās.

Šādos apstākļos Limbažu novada pašvaldībai nav iespējams objektīvi un pilnvērtīgi pārliecināties, vai Sūdzībā ietvertie iebildumi ir ņemti vērā, kā arī kompetentās institūcijas pamatojumu celtajiem iebildumiem un minētais apstiprina, ka Valsts vides dienests sevišķi formāli pievērsies iebildumu izvērtēšanai.

Valsts vides dienests, secinājumus par Sūdzībā ietvertajiem iebildumiem iekļaujot Atzinumā, pārkāpis likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta trešajā daļā reglamentēto procesuālo kārtību, no kuras izriet, ka secinājumus par sūdzības pamatotību iekļauj lēmumā. Likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” nedod tiesības kompetentajai institūcijai secinājumus par sūdzības pamatotību iekļaut atzinumā, tādējādi apvienojot vienā dokumentā lēmuma pieņemšanu un atzinuma izdošanu.

[6] Par pamatojumu un tā trūkumu Lēmumā:

Papildus Vēstulē norādītajam, ka Limbažu novada pašvaldības Sūdzībā izteikto iebildumu izvērtējums esot ietverts Atzinumā, Vēstulē papildus norādīts: “Izvērtējot iebildumus Dienests secina, ka Ierosinātāja un Izstrādātāja Ziņojumu sagatavojuši atbilstoši Programmas prasībām, vērtējot Paredzētās darbības ietekmju aspektus, nodrošinājusi IVN ietvaros paredzētos sabiedrības līdzdalības pasākumus.”

Limbažu novada pašvaldība uzskata, ka šādi vispārīga un nekonkrēta rakstura secinājumi par iebildumos ietverto apstākļu atbilstību normatīvajiem aktiem un teritorijas plānošanas dokumentiem nav uzskatāmi par administratīvā akta pamatojumu Administratīvā procesa likuma 67. panta otrās daļas 6. punkta izpratnē. Vēstulē faktiski vispār nav norādīts pamatojums, proti, apstākļi un apstākļus pamatojoši pierādījumi, no kuriem, savukārt, Limbažu novada pašvaldībai būtu iespējams pārliecināties un pārbaudīt, kā Valsts vides dienests nonācis pie Vēstulē norādītajiem secinājumiem.

Attiecībā uz pamatojuma trūkumu administratīvajā aktā tiesu judikatūrā nostiprināta atziņa, ka gadījumā, ja atzīstams, ka iestādes lēmuma pamatojuma trūkums ir tik būtisks, ka tas faktiski iztrūkst vispār, tas ir pamats atzīt, ka lēmums ir patvaļīgs un tādēļ atceļams (sk. Senāta 2022. gada 20. aprīļa sprieduma lietā Nr. SKA-46/2022, A420565812 12. punktu).

Ievērojot iepriekš minētos apstākļus, argumentus un tiesiskos apsvērumus, Limbažu novada pašvaldība

lūdz:

- 1. Atzīt par pretiesisku Valsts vides dienesta faktisko rīcību, neizskatot Limbažu novada pašvaldības 2025. gada 20. oktobra un likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta otrās daļas 1. punktā noteiktajā kārtībā iesniegto sūdzību šajā likumā noteiktajā kārtībā.**

- 2. Izskatīt pēc būtības Limbažu novada pašvaldības likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta otrās daļas 1. punkta kārtībā iesniegto Sūdzību un pieņemt likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 26. panta trešajā daļā minētos lēmumus atbilstoši Sūdzībā izteiktajiem lūgumiem.**

Limbažu novada pašvaldības
Domes priekšsēdētāja

S. Upmale

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU